

BOŽIČNA NOĆ NA BOJ- NEM POLJU.

Iz francoščine.

Napočil je 24. dan meseca grudna 1870. Že tri dni je neprenehoma snežilo, končno ponehalo in se pomirilo. Umolknil je topov grom; le daleč nekje se začuje strelni pok iz pušk.

Na nepregledno širino pariških predmestij se spušča jasna, molčeca noč, ovijajoč s svojim temnim zastorom v eno samo, enakomerno krilo, poljane in gozdove, ceste in Marno, ki sniva pod ledom.

Le navajeno oko bi zamoglo v temi razločiti gotove, natančno v smeri pravokotnika zarisanе poteze; okoli domobrancev in utrube 7. polka ulancev, naperjene ene proti drugim, in v taki bližini, da čuje lahko sovražnik medsebojne sovražniške pogovore.

Dan je bil mrzel tako, kakor malokateri v tej kruti zimi. Zemlja se je vsled mraza strdila in blešč zvezd gori na azurno jasnem nebesnem svodu naznanja, da bo toplomer še padal.

Kljub temu stoji domobranski polk, ne meneč se ne za boj ne za mraz, čilo na straži, zakopan in zaprt v svoji krutini. Prebrisan dečko si je pridobil kmeta, da mu je dal vrečo krompirja in naredniku se je posrečilo najti v tabo-rišču dober kos zapuščene konjskega mesa; poleg tega imajo še pri sebi nekoliko otrobastega kruha, malo duhana in nekaj zrn kave.

Zatorej hajdi; praznujmo božični večer... traralala... Privoščimo si pa obenem tudi malo večerjice in traralala.

A to se izpregovori tiho in oprezno. Zakrijejo se žareči zublji ognja in zakrinkate obe svetilnici, kajti dobro pomejenci šrapnel bi lahko poglaval zrak celo slavje.

Tudi na nemški strani je vse zavito v mir in tiho.

Kdo pač bi mislil, da so v mirni noči, v razdalji nekaj metrov razpostavljen prsa prsom, da si stojijo nasproti na tisoče mož, kojih ure so štete in ki se bodo ob jutranji zarji neusmiljeno klajali in davili?

"Kaj, so katoličani ulanci?" vpraša menadoma narednik Tricot, baš oni, ki je našel pošten kos konjskega mesa. "Čemu staviš tako vprašanje?"

"Hm, zakaj, v slučaju, da so, bi se dalo lahko v miru in nedrženo poučiti kak grizljaj, zaupajoč, da se oni ravno tako... Nocoj bi ne spravil niti enega strela iz puške..."

"Tudi meni bi šlo težko..." se oglasi s hripavim glasom prostak, katerega nadleguje hud kašelj.

"Večerja nikakor ne tekne, če smo prisiljeni vedno paziti in s prstom na puškinih petelinu vzklikati: Kdo tu? ... v večni nevarnosti, da nas poseti-jo bonbončki! Enkrat, vsaj enkrat bi si želel zaviti v neskaljenem miru kos-kega konjskega mesa... Dve uri naj me Prusi nikar ne nadlegujejo... dve uri samo!"

"No, potem pa pojdi in jih naprosi za to!" poseže vmes korporal.

"Kajpada!... saj ravno to namera-vam."

"Fant, vsaj menda nisi ob pamet?"

"Nikakor ne."

In narednik si odpaše jermen, na-takne sabljo na okopov žrebel in se napoti proti sovražnim utrdbam.

"Kaj pa misliš vendarle?"

"Boš že videl."

"Glej zopet drugo žrtev, ki hiti smr-ti v naročje!" pripomni drugi vojak z ono hladnokrvnostjo, s katero je na-vajen gledati smrti v oči.

Hitro se pomika čas, pet, deset mi-nut...

Krompir se peče pod pepelom in konjska pečenka širi po uborni krto-vini obdani krog in krog s snegom prijeten, slasten duh.

"Fantje, skoraj bi kazalo, da vsak povzije svoj delež," pravi korporal.

Toda čuj, zdajci zadoni v ledeni no-či nek glas, prijeten tenorjev glas - brez dvoma Tricotjev - zaori in se dviga v slovesni tišini veselostja gla-san, krepak... Tricot poje na vse kri-plje:

Minuit, chretiens, c'est l'heure so-lennelle.

Où l'Homme Dieu descendit jus-qu'à nous!

Pour effacer la tache originelle

Et de son Pere apaiser le courroux.

(Polnoč je, o bratje, trenotek slove-sen, ko Bog-Človek dospel je med nas!... — Da zbrisal greh izvirni naš—in utolažil srd bi Svojega Očeta.)

Kot bi trenil, popade vsak vojak svojo puško, kajti poleg lastne smrti, bo Tricot se na tabo-rišču prizval ne-što sovražnih strelav...

"Vrtoglavec nespametni!"

Toda nepričakovani prizor se nudi vojakom, stopivšim na prosto.

V daljavi kakih sto metrov moli iz snežne beline nalik črnemu madežu, narednikova postava... Stoprav stopi-ca napram pruskemu tabo-rišču, neiz-gibna tarča prvi krogli, ki bi se spro-žila... a čudo, nobena krogla mu ne pretrga pesmi v grlu in on s kipečo ginjenostjo, katero mu povzroča neiz-merno svetlo, narava, in prepriča-nosti, da vsaka njegova beseda budi sto in sto odmevov v srcih tujih so-bratov, povzdigne drugo kitico. Do-

Društvo sv. Družine

(HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljeno 29. nov. 1914 JOLIET, ILLINOIS

ODBOR:

Predsednik.....George Stonich, 813 N. Chicago St.
Podpredsednik.....Stephen Kukar, 1210 N. Broadway
Tajnik.....Josip Klepac, 1008 N. Chicago St.
Zapisnikar.....Anton Nemanich, Jr., 1000 N. Chicago St.
Blagajnik.....John Petrie, 209 Indiana St.
Duhovni vodja.....Rev. John Kranjec, 813 N. Scott St.
Reditelj.....Frank Kocjan, 907 N. Bluff St.
NADZORNIKI:
Anton Sraj, Jr., 1109 N. Broadway
Nicholas J. Vranichar, 1215 Summit St.
Jos. M. Grill, 1808 N. Broadway

Naznanilo.

Vsem udom dr. sv. Družine se na-znanja, da se bo vršila prva, redna, mesečna seja tega društva v nedeljo 27. dec. ob 1. uri pop. v šolski dvorani. Takrat se bo pobirala mesečna za-januar 1915 in vpisalo se bo ude bolj natanko, zato naj pride vsak na sejo, ce mogoče.

Odbor.

Joliet, Ill., 23. dec. — Slavno uredniš-vo lista "Amer.Slovenca"! Kot eden izmed prvih članov Društva sv. Dru-žine, želim tudi jaz nekoliko napisa-ti, ako bo kaj koristilo; da ne bo škodilo, to dobro vem.

Društvo sv. Družine je namenjeno sprejemati moške in ženske od 16. do 55. leta. Za zdaj je pristopnina za vse enaka in tudi mesečna ne oziraje se na starost. Tako naj ostane še dokler nas ne bo 500, da se bo dobil charter v državi Illinois. Ko bo stvar v redu naj bi se naredilo tako, da se bo vsa-kdo lahko zavaroval, če ni prestar, za višjo vsoto, to je: za \$500 in \$1000.

Asesment za smrtni sklad naj se ta-ko naredi, da bo po razredih, potem se ne bo nobenemu godila krivica. Kdor je mlajši pristopil naj plačuje manj, kdor starejši, pa nekoliko več.

Vsak novopristopil naj, priloži prošnji za sprejem 50c ne glede v ka-terem razredu bo in neglede na to za

koliko se zavaruje, ker je z vsako prošnjo in sprejemom enoliko posla.

Glede vplačila za rezervni sklad bi pa predlagal, da se naj bi računalo, kakor se bi računal asesment: Kdor je mlajši naj bi plačal primeroma menj v rezervni sklad ob pristopu, kdor je starejši pa nekoliko več; pa tudi kdor se zavaruje za višjo vsoto naj bi plačal več za rezervni sklad ob pristopu, kdor se bo zavaroval za manjšo vsoto, naj bi plačal nekoliko manj po priliki.

Ako bi kasneje hotel ud zvišati zava-rovalnino naj bi plačal tudi v rezervni sklad toliko kolikor je prav. In v ta-kem slučaju bi svetoval, da se ne zviša zavarovalnina, ako bi bil za višji raz-red, temveč naj se bi mu izdal še en nov certifikat, kakor da se je zopet zavaroval. Tako bi plačeval za ono vsoto zavarovalnine, ki si jo je zapisal prvič po oni starosti, a za to drugo pa višji starosti. Če bi mi člane prisilili, da morajo potem plačevati večji asesment za vse skup, bi to bilo nepravilno, ker oni član, ki je že delj časa pri Društvu je vsaj toliko dober kot oni, ki nanovo pristopi.

Moja želja je, da bi to Društvo bilo takoj ob začetku postavljeno na pravo podlago, da ne bo treba preveč pre-minjati kasneje, ker čimveč sprememb je tem slabše za organizacijo.

Z bratskim pozdravom na vse ude Društva sv. Družine

Ud društva

končavši z besedami radosti in zmago-slavlja:

Peuple, debout!... chante ta deliv-rance
Noell!... Noell!... Voici le Redemp-teur!

(Kviško, o ljudstvo... sloboda si svojo opevaj! — Božič se bliža, Me-sija je tu!)

Ko se poizgubi zadnji glas, počasi, skoraj prisiljeno v gozdenem odmevu, Tricot — še vedno pokonci in s čelom obrnjenim proti pruskemu ležišču, — stoji nepremično in čaka...

Kratek odmor, morda komaj minuta. Glej, tam doli se prikaže izza zidne-ga pobočja velika senca...

Ulanec, i on razorožen, stopi v o-spreddje, s spoštljivo, skoraj religiozno kretnjo proži vojaški pozdrav in po-tem intonira z globokim, ginjenim glasom, nemško božičnico:

O du froehliche! O du selige
Gnadenbringende Weihnachtszeit!...
Welt ging verloren: Christ ist gebo-ren.
Freue dich!... freue dich!... du Christenheit!

(O ti vesela! o ti blažena — milosti-polna božična noč!... — propala je zemlja: rodil se je Krist. — Raduj se, raduj, ti krščanski rod!)

Polagoma si pridobiva njegov glas do sedaj še skrite poslušavce... so-vražni roji se odzivljejo, nebroj gla-sov se dviga... in potem skupno pre-veva... Izza okopov se dvigajo glave, prsa, trupla Prusov: z mirno-jasnim pogledom motrijo daljavo... tu in tam si prižiga kdo pipico, nudeč tako sa-mega sebe za cilj Francozom.

Toda vsakdo ve, in je trdno prepi-čan, da se nima ničesar bati, kajti mili Jezusček je, prihajajoč med sovražne si čete, trosil med nje nekaj ut miru... rekli bi skoraj ljubezni.

S svojimi malimi ročicami je raz-orožil te korénjake, odločene deliti smrt in biti samim usmrčeni; niti eden vojak bi ne hotel nocoj povzroči-ti joka in stoka pod kakšnim krovom, omočiti s krvjo božična drevesca, pod katerimi se radujejo bratci, sestrice, sinovi včerajšnjega in nemara tudi... jutranjega sovražnika!

Kaj se vse ponareja.

Ponareja se ne samo moka, maslo, jajca, žafran, denar in volneno blago, ampak tudi starine, slike in svila, po-narejajo se dandanes lasje, zobje, v re-stavracijah dobis mačko namesto kun-ca, z eno besedo; današnji svet kupuje, uživa, se oblači in živi le s ponareje-nimi rečmi. V potrdilo te žalostne res-nice naj povemo, kar so nedavno tega poročali angleški listi. Nekemu an-gleškemu zbiratelju metuljev je bila ponudena v nakup cela vrsta krasnih metuljev. Dasi se zbiratelj navadno ni spuščal v kupčijo z neznanimi ljud-mi, topot se je pa vendarle, ker so bili poslani mu eksemplari neobičajno kra-sni in ne predragi. Ali kako je zbira-telj metuljev pogledal, ko je bil poka-zal kupljene metulje znanemu prirodo-slovcu in mu je ta, opazovaje jih s povečalnim steklom, povedal, da so krasni metulji — ponarejeni. Obenem mu je pojasnil, kako se metulji ponare-ja. Krila navadnih metuljev se nmažejo s slabovrstnim lepilom ter se nanja usiplje raznobarni prašek, tako da so videti krila kakor od naj-

Kadar se mudite na vogalu
Ruby and Broadway ne
pozabite vstopiti v
MOJO GOSTILNO
kjer boste najbolje postreženi.
Fino pivo, najboljša vina in smodke
Wm. Metzger
Ruby and Broadway JOLIET

Chicago Phone 788 N. W. Phone 257

James L. McCulloch

MIROVNI SODNIK
IN JAVNI NOTAR.

M. D. POSTELANCZYK,
klerk in tolmač.

317 Jefferson Street, nasproti Court
House, Joliet, Ill.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3764

Uradne ure:

9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.

Dr. S. Gasparovich

Dentist :: Zobozdravnik

Joliet National Bank Building
4th Floor, Room 405.

JOLIET, ILLINOIS.

Chi. tel. 3399.

N. W. tel. 125

Louis Wise

200 Jackson St. JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše me-so po najnižji ceni? Gotovo! V mesnic

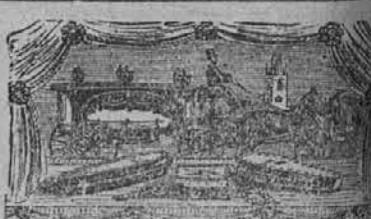
J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka-jene klobase in najokusnejše meso
Vse po najnižji ceni. Pridite torej k poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba
naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v
našej mesnici in groceriji na voga-lu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1118

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Ka-dar potrebujete pogrebniha se obrni-te na to tvrdko in prepričani bodite, boste najboljše postreženi, ker ta zav-je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefo-nu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.
POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS
W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.

Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

Union Coal & Transfer Co

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving

Chicago tel. 4313.

Northwestern tel. 418

Fred Lehning Brewing Co

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sta. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

ZIRA

Plain-End
CIGARETTES

10 for 5 Cents

Dva Cash kupona v vsakem zavoju

VSE ZIRA kupone se lahko izmenja za gotovino ali vrednostne predmete
Cigareta, ki vas bo zadovoljila

Izgotovljena, da zadosti okusu Slovencev
Poskusite eno in nikdar ne boste kadili drugih, ako želite cigareto brez ustnika.
Naprodaj pri vseh prodajalcih.

P. LORILLARD COMPANY
New York City

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.